

Sygn. akt I NSW 1978/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie z protestów wyborczych A.G.K-K. (I NSW 1978/20) i J.J.D. (I NSW 1979/20)

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

wyraża opinię, iż zarzuty protestów są niezasadne.

UZASADNIENIE

W protestach wyborczych z dnia 14 lipca 2020 r., złożonych w Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w M. w dniu 16 lipca 2020 r., A. G. K.-K. i J. J. D. wnieśli do Sądu Najwyższego protesty przeciwko wyborowi A. D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarzucając naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego poprzez nieodebranie przez Konsulat przesyłek pocztowych zawierających wysłane przez wnoszących protesty pakiety

wyborcze, co doprowadziło w ocenie skarżących do pozbawienia ich możliwości skorzystania z gwarantowanego w Konstytucji czynnego prawa wyborczego, a ponadto miało wpływ na wynik wyborów.

W uzasadnieniu wnoszący protesty wskazali, że przebywając za granicą zgłosili Konsulowi w dniu 10 czerwca 2020 r. zamiar głosowania korespondencyjnego. Pakiet wyborczy w II turze wyborów skarżący otrzymali 4 lipca 2020 r. i tego samego dnia odesłali do Konsulatu w M. listem „[...]” R. o numerze [...]. Do dnia wyborów Konsulat nie odebrał przesyłki, mimo tego, że poczta R. próbowała doręczyć ją już 7 lipca 2020 r. W ocenie wnoszących protest zaniedbanie Konsulatu uniemożliwiło im oddanie głosu w wyborach. Sytuacja ta, zdaniem skarżących, w oczywisty sposób naruszyła art. 62 ust. 1 Konstytucji, przyznając obywatelom polskim prawo do głosowania w wyborach prezydenckich.

Konsul Generalny RP w M. w pisemnym stanowisku z dnia 17 lipca 2020 r. wskazał, że wszystkie czynności związane z wysyłką pakietów wyborczych zostały zorganizowane zgodnie z wymogami przepisów prawa, dlatego też w jego ocenie protest jest bezzasadny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty protestów wyborczych A. G. K.-K. i J. J. D. są niezasadne.

Prawo obywatela do wniesienia protestu wyborczego wywodzi się z przepisów konstytucyjnych. Jak stanowi art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (t.j. Dz.U. 2020, poz. 979, zwana dalej u.wyb.2020). W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 694 ze zm., zwanym dalej k.wyb.) (art. 1 ust. 2 u.wyb.2020).

Skarżący w swoim proteście zarzucali naruszenie art. 6 ust. 2 u.wyb. 2020. Stosownie do przytoczonego przepisu, Konsul nie później niż 6 dni przed dniem wyborów, wysłał pakiet wyborczy do wyborcy wpisanego do spisu wyborców, który wyraził zamiar głosowania korespondencyjnego za granicą, z zastrzeżeniem ust. 3, pocztą nierejestrowaną. Konsul może przekazać pakiet wyborczy również w inny sposób, jeżeli operator wykonujący usługi pocztowe lub przewozowe w państwie przyjmującym nie daje rękojmi należytego wykonania usługi przesyłki nierejestrowanej. W realiach przedmiotowej sprawy, co nie budzi wątpliwości w świetle twierdzeń zarówno skarżących, jak i Konsula, iż ten wywiązał się z obowiązku nałożonego na niego w art. 6 ust. 2 u.wyb.2020, bowiem pakiet wyborczy w II turze wyborów wnoszący protest otrzymali 4 lipca 2020 r. Zarzut zatem należy uznać za niezasadny. Co więcej, w zarzucanym art. 6 ust. 2 ustawy nie mieści się okoliczność tego rodzaju, że Konsulat nie odebrał przesyłki. Zauważyć przy tym należy, że z dołączonych do akt sprawy dokumentów w postaci potwierdzeń nadania i śledzenia przesyłki wynika jedynie, że skarżący wysłali przesyłkę pocztową o określonym numerze nadawczym, jednakże nie wynika z nich, że była to przesyłka z pakietem wyborczym. Wnoszący protest nie udowodnili, że wysłane listy zawierały wypełnione karty wyborcze.

Na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut naruszenia art. 62 ust. 1 Konstytucji RP (obywatel polski ma prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej, posłów, senatorów i przedstawicieli do organów samorządu terytorialnego, jeżeli najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat). W niniejszej sprawie wnoszącym protest doręczono pakiety wyborcze, i jak twierdzą, oddali oni swoje głosy. W takim stanie nie zostało przez skarżących wykazane, że ich prawo do wyboru Prezydenta zostało naruszone.

Zgodnie z art. 323 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym, i wydaje opinię w formie postanowienia w sprawie protestu. Stosownie do § 2, przytoczonego przepisu, opinia powinna zawierać ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów – ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów kodeksu miało wpływ na wynik wyborów.

W przedmiotowej sprawie wnoszący protesty nie wykazali zasadności

zarzutów, dlatego też Sąd Najwyższy na podstawie art. 323 § 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 wyraził opinię, iż zarzuty protestów są niezasadne, o czym orzeczono w sentencji postanowienia.